

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Heiberg, Johanne Luise (1854-07-05)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Heiberg, Johanne Luise (1854-07-05)", i *Fra det Heibergske Hjem*, J. H. Schultz Forlag, s. 160. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002922578-000-shoot-L0029225780000031.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Fra det Heibergske Hjem

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Heiberg, Johanne Luise, *Fra det Heibergske Hjem,*

Prag, Onsdag, d. 5. Juli 1854, Morgen.

Min kjære Ludvig!

I Aftes Kl. 8 ankom vi her til Prag. 2) Jeg havde alt i Aftes skrevet til Dig, men mit Haab at jeg her i Dag kan vente Brev fra Dig, gjorde at jeg opsatte at skrive til i Dag. Anthon er ude for at høre om der er Brev, som Du begriber jeg længes umaadelig efter. Ogsaa fra Wien haaber jeg at faae et sendt efter os, ifald der blot er et til mig. Kellermann har paataget sig at passe paa, og strax at sende os det.s. 161Den gamle Kellermann 1) besøgte mig den sidste Dag i Wien, han kom kjørende fra Landet for at hilse paa mig. Det er en smuk gammel Mand og ret behagelig. Mange Hilsener, men, som han sagde, inderlige og hjertelige Hilsener bad han at sende til Johan Ludvig, og til Din Moder. Den unge Kellermann var utrættelig med at tjene os i Alt. Reisen i Gaar med Jernbanen var varm og trættende. Jeg sov for det meste, indtil en Wiener, der sad lige overfor os i Cupeen, gav sig i Snak med os, og var ret underholdende. Han spurgte Anthon: om jeg var hans Kone, og da Anthon svarede, at jeg var hans Søster, blev han forundret og sagde: Det maae jeg sige, jeg har selv en Søster, som jeg holder meget af, men en saadan ridderlig Opmærksomhed mod en Søster som Deres, har jeg endnu ikke seet. Og det er virkelig sandt. Anthon gjør mig næsten undseelig med sin Godhed, thi han er som en Tjener ligeoverfor mig, og ikke som en Broder. Wieneren spurgte fremdeles om da ingen af os var gift. Og da jeg sagde, at jeg var gift, og snart kunde holde mit Sølvbryllup, loe han og sagde: at det vilde jeg vanskelig faae ham til at tro, jeg maatte da have giftet mig som lille Barn, og det var vel næppe tilladt i Danmark. Hvergang jeg paa ny forsikkrede ham om Sandheden af mine Ord, loe han og tog det for en Vittighed. Han skjændte paa min Gemal, at han kunde lade mig reise uden at følge mig, og troede vist, Du maatte være en fæl Een. Prag seer jo ret eiendommeligt ud, saa vidt jeg kan see her fra Vinduerne i Hotellet, ude har jeg endnu ikke været. Det regner meget stærkt i Dag, men ud maae vi alligevel. Vi reiser herfra i Morgen Eftermiddag Kl. 3 og skal kjøre hele Natten desværre, men her er intet Valg, Posten gaaer ikke paa anden Tid. Vi ankommer da til Marienbad Fredag Eftermiddag mellem 3 og 4 og skal da strax skrive til Dig og haaber da, at Du strax svarer mig. Veien fra Wien til Prag var henrivende smuk, med Bjerge, Vandfald, Floder, et frodigt Grønt af Træer, Marker, Enge.s. 162I en saadan Natur burde man rigtignok ikke kjøre paa Jernbaner, saa tillokkende de ellers kan være. Alle Tyskere tager Anthon og mig for Englændere. Den halve Tid i Gaar lod vi vore Reisekamerater blive i Troen, og de gjorde os idelig Spørgsmaal om England, som vi besvarede saa godt vi kunde. Alle rose her Marienbad, og forsikkrer mig, at jeg vil komme kjæmpestærk derfra. Gid det var saa vel. Nu lever jeg i Haabet om høiere op paa Dagen, eller det seneste i Morgen tidlig at faae Brev fra Dig, enten et ældre fra Wien eller et direkte fra Kjøbenhavn; bliver jeg nødt at reise herfra uden Brev, vil det skee med et tungt Sind.

Samme Dag Kl. 12 Formiddag.

Naa Gud skee Lov! Dit Brev indtraf gandske rigtig efter Din Beregning til Wien Tirsdag Aften, men da vi reiste derfra Tirsdag Morgen, fik vi det altsaa ikke der, men den gode Kellermann har holdt sit Ord at sende det efter os og i dette Øieblik har jeg modtaget det. Jeg aabnede det skjælvende, — man sætter sig saa meget i Hovedet, naar man er fraværende. Nu er jeg let om Hjertet og reiser med godt Haab til Badet. Der venter jeg at finde et Brev fra Dig, som jeg bad Dig om i mit sidste Brev. Ialfald skriver jeg strax til Dig.

Dit Spørgsmaal om jeg har seet Hebbels Dramaer maa jeg besvare med Nei. Ham selv saae jeg paa Gaden en Dag, han seer ud som hundrede andre Mennesker, hvilket vel kan ansees for en Roes. Hvad Du skriver om Mantzius og om alle mine gode Kammerater og Kunst-Brødre, er jo traurigt, men de ere nu engang alle saaledes — ak! Jomfrue Andersens Fortælling om Bestormelsen fra Hr. Lund er jeg saa slet ikke at tro paa. 1) Hun er en forstilt Taske, og Du et uskyldigt Menneske. Det er jo godt, at Rosenhoff har været hos Dig, det er bestemt en mindeværdig Dag for ham, thi jeg er vis paa, at Du den Dag har været meget elskværdig. Jeg misunder Rosenhoff denne Dag.

s. 163Hvad tager du Dig egentlig for? Du kommer lidt ud, er lidt hjemme, har faae Nyheder at fortælle. Hvad gjør Du da? Skriver Du maaskee nye Gade-Viser, som Du sagde Du maaskee vilde gjøre i min Fraværelse? 1) Det er vel ikke saa vel! o! Gid Du vilde.

Mange Seeværdigheder saae jeg ikke i de sidste Dage i Wien, det er saa trættende. Jeg var oppe i deres Kunstforening og saae en Deel slette Malerier, gik derfor strax igjen. Jeg har seet en deilig Gruppe af Canova i en af Kirkerne, hvis Navn jeg i dette Øieblik ikke erindrer. 2) Der var megen Følelse deri, men en Thorvaldsen er han ikke. Jeg har i Wien faaet et Indtryk af Byen, af Omegnen, af Kirkerne, af Folkelivet, og dermed er jeg tilfreds, Theatret havde jeg nær glemt. Hvad har dog Hjemmet for en Magt over Een, især naar man lader det bedste tilbage deri. Jeg lever mere i Sommer i Danmark end i Udlandet, især har Toldboden gjort et uudsletteligt Indtryk paa mig. Da Damp-Skibet hiin Dag satte sig i Gang, istemte jeg uvilkaarlig Din Sang. 3) »Farvel! farvel mit Fædreland, farvel, nu maae vi skilles, Gud veed om jeg Dig glemme kan etc. — etc. — etc. —« Og denne Sang, som altid har rørt mig, rørte mig i dette Øieblik dobbelt og fordoblede de mange Veemods-Taarer, som trængte sig fra det beklemt Bryst. Fra nu af er denne Sang og hiin Dag uadskillige, jeg veed ikke selv hvorledes den med et uvilkaarlig faldt mig ind, jeg havde dog længe ikke tænkt paa den. Saaledes var det Dit eget Digt, min kjære Ludvig, der paa engang løste og bandt min Smerte. Dog Anthon kalder, Prag kalder mig med hvad mærkeligt her kan være, som vi i den korte Tid

Heiberg, Johanne Luise, *Fra det Heibergske Hjem,*

kan besee. Lev vel! Behold mig i Din kjærlige Erindring, og skriv, skriv, saa ofte som muligt, og af alt hvad Du kan skrive om, er det vigtigste Dig selv, Dine Tanker i Din Eensomhed, betro mig helst dem, skjul dem ikke for mig, de være gode, de være ikke gode, jeg skal nok forstaae dem og opfatte dem rigtigt, hvilket Dus. 164maaske tvivler om, men er jeg ikke gaaet frem i andet med Aarene, saa er jeg dog gaaet frem i eet, jeg forstaaer bedre og er ikke saa tykhovedet og dum som i min Ungdom. Farvel, min egen kjære Ludvig, skriv snart.

Hils Alle.

Din
Hanne.